QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 18 ta' Mejju 2001

Numru 10

~itazzjoni 2495/1997

Austin Xuereb

versus

John Chetcuti

Din hija kaw\a dwar]abta bejn *van* u mutur li [rat f'Paceville fl-10 ta' Lulju 1997.

I`-`itazzjoni tg]id illi l-attur huwa s-sid tal-mutur tal-marka *Honda* bin-numru ARJ 900, li dak in-nhar li saret il-]abta kien qed isuqu Jason Xuereb. Jason Xuereb kien g]addej bil-mutur minn Triq il-Knisja, Paceville, meta l-konvenut, li kien qed isuq il-*van* bin-numru O-3173,]are[minn Triq Salvu Privitera, bla ma qabel ra jekk kinux g]addejjin karrozzi minn Triq il-Knisja, kif kellu jag]mel, u hekk saret il-]abta.

Billi qieg]ed ig]id illi l-]tija kienet tal-konvenut wa]du, l-attur sejja]lu biex jag]mel tajjeb g]ad-danni, i\da l-konvenut ma]allasx, u qieg]ed ji`]ad il-]tija.

L-attur g]alhekk feta] din il-kaw\a u qieg]ed jitlob illi l-qorti, wara li tg]id illi l-konvenut wa]du kien ja]ti, tg]id li d-danni ta' l-attur kienu ta']amest elef mija u]amsa u tmenin lira (Lm5,185), jew somma o]ra aktar pre`i\a, u tikkundanna lill-konvenut i]allas dawn id-danni, bl-img]ax minn dak in-nhar li kienet pre\entata `-`itazzjoni, u bl-ispejje\, fosthom dawk ta' ittra uffi`jali ippre\entata flimkien ma`-`itazzjoni kontra l-assikuratur tal-konvenut, dawk ta' ittra legali tal-21 ta' Lulju 1997, u]mistax-il lira (Lm15) tal-konsult.

Il-konvenut ressaq l-e``ezzjoni illi l-]tija kienet ta' Jason Xuereb wa]du, li kien g]addej b'velo`ità g]olja]afna, u kien dan is-sewqan \ejjed li wassal g]all-]abta.

Il-]abta [rat fil-kantuniera bejn Triq il-Knisja u Triq Salvu Privitera,]dejn *Ir-Rokna Restaurant*, f'Paceville. I\-\ew[toroq jie]du traffiku f'direzzjoni wa]da u jifformaw T; Triq Salvu Privitera hija l-parti wieqfa tat-T u g]alhekk min g]addej minn Triq il-Knisja g]andu l-pre`edenza. Il-]abta [rat g]ax il-konvenut kien beda jaqsam minn Triq Salvu Privitera biex jid]ol fi Triq il-Knisja u ma la]aqx da]al g]al kollox f'dik it-triq meta wasal il-mutur li ma la]aqx \amm, g]alkemm]alla *brake mark* ta' erbatax-il metru, u laqat il-*van* fuq il-[enb tax-xellug ta' wara. Il-]abta [rat fi Triq il-Knisja quddiem Triq Privitera, xi ftit lejn il-lemin tal-bokka ta' Triq Privitera, *i.e.* lejn id-direzzjoni tat-traffiku, kif murija fuq l-iskizz[1]. Il-mutur intefa' xi ftit lura u spi``a ma' l-art f'nofs it-triq u l-*van* rikeb il-bankina fuq in-na]a l-o]ra tat-triq.

G]alkemm is-sewwiq tal-mutur xehed li kien qed isuq b'xi tletin mil fis-sieg]a meta]abat[2], jidher li kien qed isuq b'aktar minn hekk g]ax meta]abat il-mutur kellu *momentum* bi\\ejjed biex il-*van* idawru min-na]a ta' wara, fejn laqtu, biex

---

1 *Fol.* 7.

22 Ara x-xiehda ta' Jason Xuereb is-seduta tat-30 ta' Settembru 1999 quddiem l-assistant [udizzjarju.

[abu bi dritt ma' Triq Privitera g]alkemm kien milwi lejn il-lemin tieg]u meta saret il-]abta.

Din il-velo`ità hija relevanti g]all-]tija?

Jekk il-mutur kien qed i[erri tant li, meta beda]iere[il-konvenut, ma kienx jidher u wasal]dejn il-*van* qabel ma dan la]aq]are[mhux g]ax kien qribu meta l-*van* beda]iere[i\da g]ax kien qed i[erri]afna, mela l-velo`ità tkun relevanti g]ax il-konvenut ma kellux]tija li]are[fi Triq il-Knisja, ladarba lill-mutur ma setax jara] meta beda jo]ro[.

Fil-fehma tal-qorti, i\da, it-triq mnejn kien [ej il-mutur hija dritta u twila bi\\ejjed biex il-konvenut seta' jarah qabel ma]are[, ukoll jekk dik id-distanza l-mutur g]amilha f']in relativament qasir g]ax kien qed i[erri. Mela jew il-konvenut ma rax il-mutur g]ax ma kienx attent bi\\ejjed, jew rah i\da]aseb li kellu]in bi\\ejjed biex jil]aq jo]ro[.

Lanqas ma hu sewwa dak li qal il-konvenut, meta xehed quddiem l-assistent [udizzjarju fit-13 ta' Jannar 2000, li kien la]aq da]al u kien dritt fi Triq il-Knisja meta laqtu l-mutur, g]ax kieku d-daqqa kienet tkun fuq wara, mhux fuq il-[enb.

Il-]tija g]alhekk tibqa' tal-konvenut.

G]alkemm mhix relevanti g]all-]tija, il-velo`ità hija relevanti g]all-g]anijiet ta' likwidazzjoni ta' danni g]ax il-]sara \diedet min]abba fis-sewqan \ejjed tas-sewwiq tal-mutur; li kien qed isuq aktar bil-g]aqal, il-]sara ma kinitx tkun daqshekk. Il-qorti g]alhekk hija tal-fehma li l-konvenut g]andu jag]mel tajjeb g]al \ew[partijiet minn tlieta (👌) biss tad-danni.

Il-mutur kien inxtara mill-attur ftit [img]at biss qabel il-]abta u kien g]adu [did. Kien inxtara bil-prezz ta' erbat elef seba' mija u]amsin lira (Lm4,750). Il-mutur kien *total loss* u g]alhekk, meta tqis *depreciation* g]all-ftit [img]at li l-mutur

g]amel fit-triq, il-qorti tillikwida d-danni fis-somma ta' erbat elef u]ames mitt lira (Lm4,500), li minnhom il-konvenut g]andu jag]mel tajjeb g]al tlitt elef lira (Lm3,000).

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi tg]id illi l-konvenut ja]ti g]all-]abta i\da, billi l-]sara \diedet min]abba fil-velo`ità e``essiva tas-sewwiq tal-mutur, il-konvenut g]andu jag]mel tajjeb biss g]al \ew[partijiet minn tlieta (👌) tad-danni; tillikwida d-danni li g]alihom g]andu jag]mel tajjeb il-konvenut fis-somma ta' tlitt elef lira (Lm3,000) u tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-attur tlitt elef lira (Lm3,000) flimkien ma' l-img]ax u l-ispejje\ skond it-talba.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.